

नव ज्ञानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

आजगी फाजुन महिनामा फिल्म रिलिजको चाप देखिने भएको छ। आधा दर्जनभन्दा बढी फिल्म यही महिना रिलिजको तयारीमा छन्। यसैबीच, म्यालेनटाइन डेको अवसर पारेर फाजुन २ जाने फिल्म 'रंजी' प्रदर्शनमा आउने भएको छ। बुधबार फर्स्टलुक पोस्टर सार्वजनिक गर्दै फिल्मको प्रदर्शन शिनि घोषणा गरिएको हो। सार्वजनिक पोस्टरमा अभिनेता सलेन बस्नेत र बाल कलाकार आशुषी बस्नेत मात्र चित्रित छन्।

आजको विचार...
संधीय...
(दुई पेजमा)
सर्लाखिलस कोइराला

कबड्डी बाट अभिनेता विजय बरालको फिल्म करिअर सुरु भएको थियो। यसपछि उनले सहायक भूमिकामा थुप्रै फिल्म गरे। हाल प्रदर्शनरत 'पुर्णबहादुर सारङ्गी' भने उनको शीर्ष भूमिका रहेको पहिलो फिल्म हो। यसको सफलताले उनको करिअर काचापटल गरेको छ। अहिले उनलाई शीर्ष भूमिकामा लिन निर्माताबीच हतनाथाप चलिरहेको छ। बुकिंगअनुसार विजयले 'पुर्णबहादुर सारङ्गी' का लागि ५ लाख पारिश्रमिक लिएका थिए। त्यसअघि उनले बढीमा ४ लाखका फिल्म गर्दै आइरहेका थिए।

□ वर्ष ३० □ अंक १६६ □ २०८१ पोष ८ गते विहीवार 19 December 2024, Thursday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार
मस्को विस्फोटमा रुसी जनरलको मृत्यु

रासस/एएफपी
मस्का, पुस ३/रुसको विकिरण, रासायनिक तथा जैविक संरक्षण सेनाका प्रमुख लेफ्टिनेन्ट जनरल इगोर किरिलोभ र उनका सहकर्मीको दक्षिणपूर्वी मस्कोमा भएको विस्फोटमा मृत्यु भएको छ। रुसी अनुसन्धान समितिका प्रवक्ता स्वेतलाना पेदेन्कोले विप्लवपूर्ण स्फुटमा राखिएको विस्फोटक पदार्थले विस्फोट गराएको बताए। प्रवक्तले भने, अनुसन्धानले डिसेम्बर १७ को बिहान मस्कोको रियाजान्की एभिन्युमा रहेको आवासीय भवनको प्रवेशद्वार नजिकै स्फुटमा राखिएको विस्फोटक पदार्थ विस्फोट भएको खुलासा भएको छ। रुसको विकिरण तथा रासायनिक र जैविक सुरक्षा सेनाका प्रमुख लेफ्टिनेन्ट जनरल इगोर किरिलोभ र उनका सहकर्मी उक्त विस्फोटमा मारिएका छन्। 'पेट्रेन्कोका अनुसार मस्को विभागले आक्रमणको अनुसन्धान सुरु गरेको छ। हाल अपराधको पछ्याइको अवस्थाको अनुसन्धान भइरहेको छ।

रवि लामिछानेलाई रहरले होइन अपराधको अनुसन्धान गर्न घुमाइएको हो : गृहमन्त्री लेखक

हावा संवाहवाता
पाल्पा(रामपुर), मंसिर ३/ गृहमन्त्री
रमेश लेखकले पूर्व गृहमन्त्री रवि लामिछानेलाई रहरले नभई अपराधको अनुसन्धान गर्न घुमाइएको बताएका छन्। बुधबार पाल्पाको रामपुरमा नवनिर्मित इलाका प्रशासन कार्यालय भवनको उद्घाटन गर्दै उनले लामिछानेलाई सरकारले ठाउँ-ठाउँमा घुमाएर दुख दिएको भन्ने कुराहरु आएकोले त्यो रहरले नभई अनुसन्धानका लागि ठाउँ-ठाउँ घुमाइएको स्पष्ट पारेका हुन्।

गृहमन्त्री लेखकले भने, 'यो देशमा जतिसुकै ठूलो मान्छे भए पनि यति अपराध गरेको छ भने कानुन अनुसार अनुसन्धान हुन्छ। सबैमाथि अनुसन्धान हुन्छ, मान्छे सानो छ कि ठूलो छ हेरिँदैन, अनुहार राम्रो छ कि नराम्रो छ हेरिँदैन, को सँग कसलाई रिस्टेको छ, त्यो सँग सरकोकार छैन। यति कुनै गैरकानुनी काम भएको छ भने जति ठूलो मान्छे भए पनि कानुन अनुसार कारवाही हुन्छ।' सरकारले

भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरेर सुशासन कायम गर्न लागि परेको छ। त्यहीअनुसार अनुसन्धान भइरहेको उनको भनाई छ। गृहमन्त्री लेखकले वर्तमान सरकार मुलुकमा स्थिरता र सुशासनका लागि गठन भएको र त्यसै अनुसार काम गरिरहेको बताए। उनले भने, 'निश्चित उद्देश्य लिएर सरकार पढन भएको हो, त्यसै अनुसार काम अगाडी बढिरहेको छ।' मन्त्री लेखकले सुशासन र शान्ति सुरक्षा अहिलेको सरकारको प्रमुख प्राथमिकता भएको बताए। उनले पछिल्लो समय लोकतन्त्रविरोधी गतिविधि बढेको भन्दै लोकतन्त्रको विकल्प लोकतन्त्रमै भएको बताए। 'लोकतन्त्र अनुशासनको पद्धति

हो, जनताले सेवा वितरणका पद्धति हो', उनले भने, 'आफ्ना कुरा भन्नु पाइन्छ, विरोध गर्न पाइन्छ, आलोचना गर्न पाइन्छ, तर यसका नाममा अराजकता र कसैको चरित्र हत्या हुने गतिविधि गर्न पाइँदैन।' उनले आलोचना र विरोध गर्दा संयमित र मर्यादित हुनुपर्ने बताए। संधीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थालाई कमजोर गर्ने छुट कसैलाई नभएको उनले बताए। गृहमन्त्री लेखकले फरक प्रसंगमा कालिगण्डकी करिडोरले पाल्पाको रामपुरको ठूलो सम्भावना रहेको उल्लेख गरे। उनले चीन र भारतलाई जोड्ने बाटोमा रामपुर रहेको बताउँदै यसको सुन्दर भविष्य र सम्भावना रहेको जिकिर गरे। भवनको उद्घाटन मात्र उपलब्ध नभएको भन्दै सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्नेमा गृहमन्त्रीको जोड थियो। 'जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट पाउने सबै सेवा पाउने व्यवस्था गरिने छ। कर्मचारीको अभावले सेवा प्रवाहमा कुनै समस्या हुने मर्यादित हुनुपर्ने बताए। संधीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थालाई कमजोर गर्ने छुट कसैलाई नभएको उनले बताए। गृहमन्त्री लेखकले शान्ति सुरक्षा लोकतन्त्रको पहिलो सर्त भएको बताए। 'लोकतन्त्रको पहिलो सर्त शान्ति सुरक्षा हो। हामीले शान्ति सुरक्षा दिन सक्थौ भने नागरिकले निर्बाध रूपमा आफ्ना मौलिक हकको उपयोग गर्नुहुन्छ।

संधीय लोकतान्त्रिक व्यवस्थाले शान्ति सुरक्षा, सुशासन र विकासको चारैपट्टी हुन्छ, गृहमन्त्री लेखकले भने। उनले रामपुर नगरपालिका-५ बेफाड बजारमा निर्मित इलाका प्रशासन कार्यालयको उद्घाटन गरेका हुन्। उद्घाटनसँगै चार करोड ५६ लाख ७७ हजार पाँच सय ७९ को लागतमा निर्मित १४ कोठे भवनबाट सेवा प्रवाह प्रारम्भ भएको छ। नवनिर्मित भवनबाट राहदानी र राष्ट्रिय परिचयपत्र सेवा प्रवाह भएको छ। सदरमुकाम तामसेनबाट प्रवाह हुँदै आएको राहदानी र राष्ट्रिय परिचयपत्र सेवा यहाँबाट प्राप्त भएपछि स्थानीय हर्षित भएका छन्। कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभा सदस्य नारायण आचार्य, राष्ट्रिय सभा सदस्य राजेन्द्रश्री गैरे, लुम्बिनी प्रदेश सांसदहरु वीरबहादुर राना, राजुप्रेष्ठ, जिल्ला समन्वय समिति पाल्पाका प्रमुख टंकनाथ खाला, रामपुर नगरपालिकाका नगरप्रमुख रमणबहादुर थापा लगायतले आ-आफ्ना धारणा राखेका थिए। गृहमन्त्री लेखकले शान्ति सुरक्षा लोकतन्त्रको पहिलो सर्त भएको बताए। 'लोकतन्त्रको पहिलो सर्त शान्ति सुरक्षा हो। हामीले शान्ति सुरक्षा दिन सक्थौ भने नागरिकले निर्बाध रूपमा आफ्ना मौलिक हकको उपयोग गर्नुहुन्छ।

चिसो मौसममा देखिने स्वास्थ्य समस्या
चिसो तथा शीतलहरको समयमा,
- मौसमी रुघाखोकी, भाईरल ज्वरो, छातीको समस्या, दम, निमोनिया, भाङ्गापखला, छाला चिलाउने र सुख्खा हुने, जोर्नी दुखाई, पिनास (साइनसाइटिस), टन्सिल, फदयघात लगायतका स्वास्थ्य समस्या देखा पर्न सक्छन्।
- यी रोगले बालबालिका, बुढबुढा तथा दीर्घरोगीहरू बढी प्रभावित हुन्छन्।
- उनीहरूको विशेष ख्याल राखौं।
- बाक्लो र न्यानो कपडा लगाऔं।
- तातो, पोषिलो र भोलिलो खानेकुरा खाऔं र खुवाईं।
- स्वास्थ्यमा ध्यान दिऔं, कुनै समस्या देखिए नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा जाऔं

आँधीखोला तर्न ४० वर्षदेखि फट्केको भर

बासिक (पाल्पा), पुस ३/ पाल्पा
भिरकोट-५ स्थित आँधीखोला फट्केमा फर्त अवतारवात गर्न थालेको फट्के ४० वर्ष पुरा भएको छ। स्थानीय बासिन्दा, शिक्षक, विद्यार्थीले विशेष गरेर हिउँदका समयमा फट्के उपयोग गर्दछन्। हिउँदका समयमा खोला वारपार गर्न फट्केले सहज हुने गरेको जनप्रिय माध्यमिक विद्यालय भिरकोट-५ का शिक्षक कृष्णसाद पीडेनले बताए।

विद्यालयमा अध्ययनका लागि आउने विद्यार्थी तथा सिम्बेबाट वैद्युतिक बजार जान फट्के बन्दानाले खोला तर्न सहज भएको उनले जानकारी दिए। 'जाडोको समयमा खोला तर्न चिसो हुने, जुता मोजा सोधनुपर्ने, कहिलेकाहीँ खोलाले बगाउनेसमेत गर्थ्यो', उनले भने, 'खोलामा पस्ने नपरीकन वारपार गर्न फट्केले सहज भएको छ।' स्थानीयवासी, शिक्षक, विद्यार्थी सबै मिलेर बसेर बनाउँदै आएको फट्केले यस वर्ष पनि निरन्तरता पाएको उनले बताए। बासिन्दा सातदेखि नौवटा

पहिला बाँस खोज्न टाढाटाढाका गाउँगाउँमा पुग्नुपर्थ्यो। केही वर्ष अघिदेखि विद्यालय आफैँले बाँस रोपण गरेकाले बाँस खोज्न टाढा जानुपर्ने फट्के हराएको छ। विद्यालयभन्दा केही तल आँधीखोलामा पक्की पुल निर्माण सुरु भएको पनि वहाँ भयो। पुल समयमै सम्पन्न हुन नसक्दा पनि विद्यार्थी तथा स्थानीयले बाँसको फट्केबाट खोला वारपार गर्नुपर्ने बाध्यता रहिरहेको छ। खोलाको आधुनिक भन्नेको संस्था घटीबढी हुनेगरेको, उनले भने, 'कहिले सात-आठवटा भकारी बूने पुरछ, कहिले २०-२२ पनि बुन्नुपर्छ।' पहिला-

गरेका छन्। फट्के बनाउन कम्तीमा तीन दिनदेखि बढीमा एक हप्तासम्म समय लाग्ने गरेको उनले बताए। पहिला वर्षा तथा हिउँदका समयमा माफ्ती तथा बोटेहरूको सहायतामा डुहाबाट वारपार गर्ने गरिएको स्थानीय चन्द्रधर खाणले बताए। डुहाबाट खोला वारपार गर्ने गरिएकोमा पछिल्लो समय माफ्ती तथा बोटे समुदाय विस्थापित भएपछि विकल्पका रूपमा फट्के हाल शान्ति भएको उनले बताए। पायक पर्ने यस ठाउँमा फट्के पुत्का लागि फट्के-पट्के माग गरिए तापनि हालसम्म सुनुवाइ नभएको उनको गुनासो छ। 'हिउँदमा फट्के बनाउने र वर्षायाम सुरु हुने बेला फिट्के यहाँको परम्पराजस्तै बनेको छ', उनले भने, 'विगतका वर्षमा जस्तै यस वर्ष पनि विद्यालयको सक्रियता तथा अनुवाइमा फट्के बनाइएको छ।' एकपटक फट्के बनाएपछि फट्के सात-आठ महिनासम्म खोला वारपार गर्न सहज हुने गरेको छ। -**रश्मि**

बाल बाटिका

लघुकथा

पुष्कर अथक रेग्मी

सरको चिया पसल

“नमस्कार सर !” भन्दै एउटा युवक होटल भित्र पस्छ । पसलेले पनि प्रत्युत्तरमा नमस्कार फर्काउँदै भन्छ, “कता मी बाबु, अचेल के गर्दै छौ ?” “क्याम्पस पढ्दैछु । अँ त सरले पसल खोलेको चालपाएर सरको चिया पसलमा चिया पिउं भनेर नी ! कहिलेदेखि खोल्नु भएको सर ?” युवकले हाँसे बदै भन्छ । “धेरै भएको छैन, यस्तै डेढ दुई महिना जति भयो, के गर्न त उभो लागेन कोशिस गर्नु पर्यो नी !” पसलेले खिन्न हुँदै जवाफ दियो । चिया आईपुगेकोले युवक चिया पिउन लाग्यो । पसले आफ्नै काममा तलिन भएर रक्सी र चुरोट प्रेमिहरूको चित्त बफाउँदै थियो । युवकले जाने बेलामा मनको खुट्टीले मनाएर एउटा प्रश्न गर्‍यो, मुसमुसु हाँसे, “सर ! खल्लुमा छँदा तपाईंले मनाई, हामीलाई, सबै विद्यार्थीहरूलाई भन्ने गर्नुहुन्थ्यो कि रक्सी

चुरोटको सेवन नगर्नु र अरुलाई पनि त्यसको सेवन गर्नबाट रोक्नु भनेर तर आज आएर सर तपाईंले नै किन रक्सी र चुरोट बेच्न थाल्नुभएको ?” पसलेले त्यस युवक अर्थात् आफ्नो स्कुले विद्यार्थीलाई अवाफ दिन त्यतिबेला शब्दने भेटाए, वाद्यता र विवशताले गर्दा चुपचाप किसिमक हाँसिदियो तर उसको मन भटिकन्थ्यो । शान्त पार्नलाई उसले अतितको स्मरण गर्न थाल्यो ...

उसको खास नाम त मित्रबाल थियो तर पनि सबै विद्यार्थीहरूले उसलाई मित्रु सर भनि चिनेका थिए । मित्रुलाई देखासाय सब थकमान हुन्थे । साना-साना सिगान पुछ्छन नजान्ने नानीहरूदेखि लिएर ठूला-ठूला प्रवेशिका स्तरमा नानीहरूको नजरमा पनि उ उतिर्के प्रेशणीय व्यक्तित्व थियो । उसले लगन र कर्तव्यनिष्ठाका साथ निरन्तर खल्लुमा अट्टरुपमा सेवा गर्‍यो । स्कुलदारी, बफादारी, मेहनती, परिश्रमी र विद्यार्थीय भएकोले नै उसलाई नजानेर पनि कसैले पछाडी पनि गाली गरेरन् । उसका समकालीन सरहरू, साथीहरू पनि कुनै सरकारी अड्डामा जागिरे भए भने कति त उभोको कम्पनाखाना तिर भने, कतिले खल्लुमा अग्र्यापनको अतिरिक्त घरमा टपुस चलाए । उसको विषयमा अधिकांश विद्यार्थी पास हुनाले नै उसले टपुस चलाउने कल्पनासम्म पनि गर्न सकेन ।

बाल कथा

गोरुको खेल स्यालको भैल

नेपालीमा एउटा भनाइ छ भाइ फुटे गवार लुटे । यसको अर्थ हो दाजुभाइ मिलेर बस्नुपर्छ । यदि उनीहरूमा फुट आयो भने कसजोर बन्नुन् र यसैको आधारमा अरूले खेलेन अवसर पाउँछन् । परिवारभित्र भगडा हुँदा नै छिमेकीले टाउको उठाउने हुन्, उठाउनेन अवसर पाउने हुन् । त्यसैमा त ठीकै मानिएना । छिमेकीले टाउको उठाउनु नराभो नहोला तर परिवारिक विषण्डको विउ रोपिने वा रोपिन सक्ने भनेको त्यसपछि नै हो । त्यसैले यस्तो अवस्था भरसक आज दिनहुँ हुन् । धेरै पहिलेको कुरा हो एक दिन एउटा स्याल कुनै गाउँको छेउबाट जाँदै थियो । संयोगवश त्यस दिन सो गाउँमा हाट अर्थात् बजार लागेको रहेछ । प्रायः गाउँघरमा शहरबजारतिर जस्तो सँधै बजार लाग्दैन । हजामा एक दिन मात्र लाग्छ । गाउँलेहरू त्यसै दिन आफ्ना घरमा भएका चीजहरू विक्रीमा लान्छन् । ग्राहकहरू पनि एक हजालाई पुग्ने सामान त्यसै दिन किनेर राख्छन् । बजारमा मानिसहरूको भीड ठूलै थियो । कतै घरायसी सामानको खरिद विक्री भइरहेका थिए कतै

पशुचौपायको बजार लागेको थियो । कतै बालबालिकाले खेलेने पिड थियो । कतै गोरु जुवाइको खेल भइरहेको थियो मानिसहरू चियापार खेलको आनन्द लिइरहेका थिए । हल्ला सुनेर स्याल पनि के रहेछ भन्दै त्यसै लाग्यो । नजिकै गएर हेर्दा दुईवटा गोरु जुडेको देख्यो र छक्क पत्थो । गोरु दुवै उस्तै बलिया थिए । एकै छिनमा एउटाले जिल्लाजस्तो हुन्थ्यो तत्कालै अर्कोले जित्ने तरखर गर्दथ्यो । जु ग्राह जबरजस्त थियो । दुवैले आ-आफ्ना सिङ्गले हानेर एकले अर्कोलाई रक्ताय बनाएका थिए । तैपनि रोकिने नमार्गोसातै थिएन । उनीहरूलाई न रगत बगेको बाहा थियो न थकाइको नै हेबका थियो । संयोगवश उनीहरूको रगतको केही थोपा स्यालको मुखमा पनि पर्‍यो । जब रगतबाट चान्च पायो तब उसको मुखबाट न्याल चुटिन थाल्यो । गोरुको ताजा रगतको स्वाद पाएपछि उसले आफूलाई थाम्न सकेन र आफ्नो शक्तिको स्थानै नगरी गोरुलाई मारेर पूरै रगत खाँचे विचारनै राख्यो । बजारमा मानिसहरूको भीड ठूलै थियो । कतै घरायसी सामानको खरिद विक्री भइरहेका थिए कतै

असल आचरण कोबाट सिक्ने ?

निबन्ध

गोपी मैनाली

‘प्रेमले भरिएका आँखा, श्रद्धाले फुकेको थिए, सहयोग गर्दै गरेका हात, सत्समागमा हिंड्दै गरेका पाउ र सत्यसँग जोडिएको जिज्ञो ईश्वरले धेरै मन पराउँछन् ।’ सदैव तपाईंका आँखा, थिए, हात, पाउ र जिज्ञो मानवता र सामाजिक कार्यमा सफल होस् । पराइलाई पनि कार्यका हातले आफ्नो बनाउन सक्नुहोस् ।’ साथी दुर्गा फुग्याले कतै साथी गणेश भट्टको छोरा पेशलको जन्मदिनमा सामाजिक सञ्जालमार्फत दिएका शुभकामनाका यी पङ्क्तिहरूको विन्यास र व्याकरण जेजस्तो भए पनि अर्थात्किको आशय भने स्पष्ट छ, सत्समाग असल संस्कृति आवश्यक छ, तर अहिले त्यसको अभाव छ । प्रत्येक व्यक्तिले आफ्नो जन्मदिनका दिनमा धिने कुरा मनन गर्नुपर्ने र अर्थात् शुभचिन्तकले पनि मानिसका आँखा, थिए, हात, पाउ र जिज्ञोलाई सही ठाँउमा ल्याउन मनमा विवेक र मस्तिष्कमा असल सोच राख्नु पर्नेभएको छ । दुर्गा र पेशल त विम्ब मान हुन् । यी पंच अङ्क मानिसलाई असल वा खराब बनाउने कता हुन् तर यस्तो निर्देशक चाँहि मस्तिष्क । आक्षर अङ्कहरू ता ओहोदाहरू कान्नी निर्देशन मान्ने पाटुप्राँ मान हुन् । निर्देशकले आँखालाई सुदृष्टि राख्नुपर्छ, ताकि आँखाहरू खराब कुरामा नलोभिएन । निर्देशक मगजले थिललाई अरको आदर गर, श्रद्धा गर र फुक भन्नुपर्छ, ताकि अहम्, दम्भ, मपाईत्व, उच्चताभास, लघुताभास हटाउन सकियोस् । हात र पाउलाई कर्म र परिश्रम गर, आलस्यमा तरमाउ भन्नुपर्छ ताकि कर्मले बाच्ने आदत बनेोस् । र, स्वादे जिज्ञोलाई भन्नुपर्छ, त्यसमा रमाऊ तर स्वादमा नलोभिए । स्वल्पो आदेश दिने मस्तिष्क भने फ्रै स्तच्छ र मन विवेकी हुनुपर्छ । किनकि अङ्कहरूले आदेश पालन मात्र गर्ने हुन्, आदेश दिने असल भए पालना स्वतः असल हुन्छ । नेपाली समाज वैदिक दर्शन र पृथ्वी संस्कृतिबाट प्रभावित/पोषित समाज हो, जहाँ इमानदारिता र सत्चरित्रलाई सर्वस्व मानिन्छ । वैदिक र पौराणिक कालदेखि विकासदेखिका नीति, वेद, पुराण, रामायण, मनुस्मृति, विदुरनीति, चाणक्य नीति, अष्टसिद्धि आदि पृथ्वी दर्शनका स्रोत हुन् । नीति आशक्ति, क्रोध र लोभलाई नै कतै जाने ठोका हुन् भन्ने उद्देश्य गर्नु र यसबाट अलग रहन शाल्य (नीति), धर्म (आचरण) र कर्म (निष्ठा) असलबन गरी आन्दान गर्नुपर्छ । नीति, आचरण र निष्ठाबाट चल्ने राज्यपालीनी समागमा असल संस्कृति बसाउँछ । पृथ्वी दर्शन राज्य प्रणाली राम्रो हुन आदर्श, इमान र निष्ठामा रहने राज्यकोशलाई जोड दिन्छ । राजनेताहरू आदर्श, इमान्दार र निष्ठावान बने समाज त्यसबाट शिशित हुन्छ, प्रभावित हुन्छ र असल सोच, समझदारी र असल कर्म गर्नतिर लाग्छ । निर्देशक मगज संस्कार राजनीति हो र यो सँधै नैतिकता र इमान्दारीको बाटो हिंडनुपर्छ, अनिमात्र पाटुपुर्जहरू यो कि राज्यका अरु संरचना र कर्मचारीतन्त्र सही मार्गपरत हुन्छन् । सामाजिक ओहोदामा रहेकाहरूको शिष्टाचार निर्देशक मगज संस्कार राजनीति हो र यो सँधै नैतिकता र इमान्दारीको बाटो हिंडनुपर्छ, अनिमात्र पाटुपुर्जहरू यो कि राज्यका अरु संरचना र कर्मचारीतन्त्र सही मार्गपरत हुन्छन् । सामाजिक ओहोदामा रहेकाहरूको शिष्टाचार निर्देशक मगज संस्कार राजनीति हो र यो सँधै नैतिकता र इमान्दारीको बाटो हिंडनुपर्छ, अनिमात्र पाटुपुर्जहरू यो कि राज्यका अरु संरचना र कर्मचारीतन्त्र सही मार्गपरत हुन्छन् ।

मुलुकमा ठूला सार्वजनिक जिम्मेवारी सुम्पिनु अर्थ उसको आचरण र गुणको परीक्षण (भेटिङ) गरिन्छ । नैतिक आचरणको परीक्षणले व्यक्ति खास जिम्मेवारीमा कति इमान्दार (व्यावसायिक र नैतिक रूपमा) छ भने हेरिन्छ । आजभोलि यसलाई नैतिक सदाचारिता भन्नु थालिएको छ । राजकीय जिम्मेवारी (राजनीतिक, मनोनि तया परीक्षित) लिने सबैले नैतिक सदाचारिता सिद्ध गर्नु पर्दछ । त्यसो गर्न आलसलाई साथी राखेर शपथ लिइएको हुन्छ । किनकि, ऊ समाजको जनेबुको मानिस हो, उसलाई विश्वास गरेर शक्ति र स्रोतसहित जिम्मेवारी पनि दिइएको हुन्छ । उसबाट समाजले सिक्ने हो, उसले समाजलाई सिकाउने हो । जिम्मेवारीका ओहोदाहरू कान्नी शब्दबाट मात्र चल्ने अपेक्षामा हुँदैन, त्यहाँ आशिन हुनेहरू समाजको रोल मोडेल हुनुपर्छ, स्टारस सिम्बोल बन्नुपर्छ । व्यक्तित्वबाट बन्नुपर्छ । नैतिक संस्थाहरू असल आचरणका खानी हुन् भन्ने सिद्ध गर्नुपर्छ । स्वार्थको समर्पण गर्ने उदारतामा रहनुपर्दछ, सबैलाई समाज देखे विश्वास लाठी र न्याय गर्ने विवेकी मनमा हुनुपर्दछ । समाज सँधै असल मानिसको खोजीमा हुन्छ । असल मानिसका लागि व्यक्तिगत आचरण र व्यवहार पनि असल हुनुपर्दछ । ऊ लोभ, लालच, दम्भ, शक्तिको माद, मद र मात्सयमा रहनुहुन्न । ऊ लघुताभास र उच्चताबोधका कमजोरीभन्दा माथि हुनुपर्छ । पद, पैसा, पहिचान, प्रतिष्ठा र प्रेममा आग्रही हुनुहुन्न । असल मानिस वैयक्तिक स्वार्थ सामूहिक स्वार्थमा समर्पण गर्दछ । असल बुझाइ, असल चाहना र असल गराइको समष्टि नै असल मानिस हो । कथम कमजोरी भइहालेमा क्षमा र पश्चातापबाट स्वयम् दण्डित हुन्छ । स्वयम् नियमन र स्वयम् दण्डले मानिस शुद्ध बन्छ । पाटु निर्माण र समाजको विवेकपूर्ण पुननिर्माणका लागि असल मानिसको जरुरी हुन्छ । कलिला लोकतन्त्र र वैधिलिने गाँजिको समागमा असल मानिस र असल संस्कार फ्रै जरुरी हुन्छ । निर्देशक मगज असलहरूका काम गर्न सहुँदा मात्र नेता, नीति र नेतृत्व असल बनी सदाचार र सुशासन हुन्छ । समाजलाई असल बना बाटो देखाउन सार्वजनिक बौद्धिक, चक्रा, कलाकार, अभियन्ताहरू निरन्तर लागि रहनुहुन् । स्रष्टा र दार्शनिकहरू समाजको सुकिन्ने चित्र, सरल जीवन, स्वच्छ समाज, सत्य संस्कार र सुशासित शासनका लागि सिर्जना गर्दछन् । अक्षरभित्रको आत्मा असलबन र अस्तित्वको चिहारा हो । सिर्जना र कलामा स्रष्टाका राम्रो सोच, भावना, असल पात्र र असल चरित्रव्यापार हुन्छ । जीवन जस्तो उस्तै चरित्र दिने स्रष्टाहरू, जीवन्त चरित्रलाई उठाउने स्रष्टाहरू पाठक/दर्शकका मनभरि टाँगिन्छन् । ओशोले निःकोस काजान्जाकिसलाई जोवाँ जस्तो जीवन्त चरित्र दिएकोमा मुक्तकण्ठले प्रशंसा गरे । तर समाजमा राम्रो चरित्र लेख्ने र राम्रो आचरण गर्न स्रष्टाहरूको बोलबोला छ । राम्रो आफैँ बनेहरूले राम्रोको उदाहरण आफैँ बनेमा आफ्नो

-रातोपाटी उटकम

साहित्यपोस्ट उटकम

आनन्द सहकारीको अध्ययन अवलोकन भ्रमण

सदस्यहरुका लागि दुग्धजन्य वस्तु र केवलकारमा छुट

पाल्पा, मंसिर ३/तानसेनमा सञ्चालित आनन्द बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले विभिन्न क्षेत्रहरुको अध्ययन अवलोकन भ्रमण गरेको छ । सहकारीले विभिन्न ठाउँमा पुगेर एक दिन अध्ययन अवलोकन भ्रमण गरेको हो ।

उसले रुपन्देहीको तिलोत्तमा नगरपालिका -३ मा रहेको डिङ्गरनगर दूरगामी बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि., कामाख्या मन्दिर दर्शनसँगै लुम्बिनी केवलकार र जितगढीको अध्ययन अवलोकन गर्नुको साथै शेर सदस्यहरुका लागि विभिन्न सेवामा छुट सम्बन्धी सहमति समेत गरेको छ । विभिन्न ठाउँमा रहेका सहकारीहरुले गरेका गतिविधि, कार्यक्रम र क्षेत्रका विषयमा जानकारी लिई आवश्यकता अनुसार आफ्नो सहकारीमा प्रयोग गर्ने उद्देश्यले अध्ययन अवलोकन गरिएको सहकारीका अध्यक्ष सञ्जुलाल बजाजचार्यले बताए ।

दुई सहकारीविच सहमति भएको सहकारीका उपाध्यक्ष सरोजलाल शाक्यले बताए । उनले भने 'हाम्रा सहकारीका शेर सदस्यहरु जो केही उक्त सहकारीमा गई दुग्धजन्य वस्तु खरिद गरेमा सहूलियत रुपमा सहकारीले उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता जनाएको छ ।' यस्तै भ्रमण टोलीले कामाख्या मन्दिर दर्शनसँगै लुम्बिनी केवलकारको अध्ययन अवलोकन गरेको छ । यहाँ पनि सहकारीका शेर सदस्यहरुका लागि केवलकार चढ्दा विशेष छुट उपलब्ध गराई सहमति भएको छ । आनन्द सहकारी र लुम्बिनी केवलकारविच सहकारीका सदस्यहरुलाई प्रति सदस्य ५ सयमा केवलकार चढाउने सहमति भएको हो । यहाँ अन्य सर्वसाधारणका लागि ७ सय ५० शुल्क लिने गरिन्छ । यस्तै टोलीले अंग्रेजी सेनालाई पराजित गरेको इतिहास बोकेको क्षेत्र वटवलको जितगढीको भ्रमण गरेको छ । कर्णेल उजिरसिंह थापा नेतृत्वको नेपाली फौजले अंग्रेज फौजमाथि विजय हासिल गरेको त्यही विरताको चिन्तको रूपमा रहेको जितगढी किल्लाका बारेमा भ्रमण टोलीले जानकारी समेत लिएको छ । भ्रमणले सहकारीलाई थप रचनात्मक ढंगले अगाडि बढाउन सकिने विश्वास सिर्जना भएको भ्रमणका संयोजक तथा सहकारीका सह-सचिव दिनेशबहादुर

बज्रचार्यले बताए । उनले उत्साहक रुपमा भएको भ्रमणले धेरै नयाँ कुराहरु सिक्ने अवसर प्राप्त भएको उल्लेख गरे । सञ्चालक समिति, लेखासमिति, अन्य उपसमिति, सल्लाहकार, असल शेर सदस्य र कर्मचारी गरी ४३ जनाको टोलीले अध्ययन अवलोकन गरेर फर्किएको सहकारीका प्रबन्धक प्रकाश शर्माले बताए । त्रिपुरा क्षेत्रमा जिल्लामै अग्रणी भूमिका खेप्दै आएको सहकारीले विगतमा पनि विभिन्न जिल्लाका नमूना सहकारीहरुको अध्ययन अवलोकन गरिसकेको छ । उसले आफ्नो शेर सदस्य, जेठ नागरिकहरुलाई समेत यस अर्थ भ्रमण गराइसकेको छ ।

२०६७ साल कार्तिकमा स्थापना भएको संस्थाले छोटो समयमै समृद्धिको यात्रामा फड्को मारेको छ । सहकारीले आफ्ना शेर सदस्यहरुको आर्थिक समृद्धिसँगै गरिब, महिला, दलित, जनजाति, उपरपीडित तथा विपन्न समुदायहरुको उचायनामा समेत आफुलाई निरन्तर अगाडि बढाएको छ । आर्थिक समृद्धिको मेरुण्ड सहकारी भएको पनि आनन्दले शेर सदस्यहरुमा सामूहिक भावनाको विकास गरी उपलब्ध थ्रम, सँप, श्रत साधन, पुँजी र प्रविधिको माध्यमबाट समृद्धिको यात्रालाई पहिल्याएको हो ।

खेलकुद समाचार

नेपालले हडकडलाई २ सय २६ रनले हरायो

काठमाडौं, पुस ३/हडकडको १९ वर्षमुनिको टोलीसँगको तीन खेलको एकदिवसीय क्रिकेट शृङ्खला नेपाली युवा टोलीले जितेको छ । बुधबार भएको दोस्रो खेलमा हडकडलाई २ सय २६ रनले हराउँदै नेपालले एक खेलअघि नै शृङ्खला जितेको हो । नेपालले टिमको २ सय ९८ रनको लक्ष्य पछ्याएको हडकड २९ ओभर ४ बलमा ७ रनमै अलआउट भयो । हडकडका कप्तान शिब माथुरले सबैभन्दा धेरै १६ रन बनाए ।

हडकडका सात जना खेलाडीले दोहोरो अर्द्धमा रन बनाउन सकेनन् । नेपालका दयानन्द मण्डलले ४ विकेट लिए । यसअघि मूलपानी क्रिकेट मैदानमा टस जितेर ब्याटिङ गरेको नेपालले ५० ओभरमा ९ विकेट गुमाए २ सय ९७ रन बनायो । नेपालका सोहेल कुँवरले ८१, सन्तोष यादवले नटआउट ६६ रन बनाए । हडकडका डेनेल मापले ३ विकेट लिए । पहिलो खेल नेपालले ३ विकेटले जितेको थियो । नेपाल र हडकडको १९ वर्षमुनिको तेस्रो तथा अन्तिम खेल पनि शुरुवार हुनेछ । १९ वर्षमुनिको विश्वकप एशिया छनोटको तयारीका लागि नेपाल र हडकडबीच यो शृङ्खला भइरहेको हो । विश्वकप एशिया छनोट आउँदो वर्षको अपिलमा काठमाण्डौमा हुनेछ ।

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

तानसेनमा लुम्बिनी स्कूल युनिफर्म हाउस सञ्चालनमा

पाल्पा, पुस ३/तानसेनमा लुम्बिनी स्कूल युनिफर्म हाउस सञ्चालनमा आएको छ । विद्यार्थीहरुको सेवामा मध्यनजर गरी तानसेनको शितलपाटी नजिकै युनिफर्म हाउस सञ्चालनमा आएको हो । यसले तानसेन नगरपालिका -३ का बडा अग्रश बाबुरत्न शाक्यले एक औपचारिक कार्यक्रमकाविच शुभारम्भ गरेका हुन् । पसलको उद्घाटन गर्दै वडा अध्यक्ष शाक्यले व्यवसायिक सफलताको शुभकामना व्यक्त गरे । उनले सहज र सुपुत्र मूल्यमा सेवा दिन युनिफर्म हाउसलाई आग्रह गरे । हाउसबाट सरकारी तथा नीजि विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि रेडिमेन्ट ड्रेसहरु पाउनुको साथै स्कूल व्याग, जुता,

मोजाहरु पाउने व्यवस्थापक माधव आचार्यले बताए । उनका अनुसार अर्डर अनुसार स्कूल टाई, बैन्ट, टुयाकसुट साथै टिसर्टहरु तयार गरिन्छ । यहाँ सुपुत्र मूल्यमा ड्रेसहरु पाउने आचार्यले बताए । साइज अनुसार एक सेट सर्ट पाइन्टलाई ८ सयदेखि एक हजार ४ सय सम्म पर्ने गर्दछ । जुता ४ सयदेखि ७ सय सम्म पर्ने व्यवस्थापक आचार्यले बताए । युनिफर्म हाउसले अर्घाखाँची, पाल्पा, दाङ, कपिलवस्तु, रुपन्देही, प्यूठानबाट समेत सेवा दिँदै आएको छ । एउटै पसलबाट विद्यार्थीहरुका लागि चाहिले स्कूलका सम्पूर्ण सामानहरु पाउने भएपछि विद्यार्थीहरुले समेत पसलबाट अर्डर गर्न थालेका छन् ।

रामपुरका युवा उद्यमीहरुलाई अभिसुखीकरण

पाल्पा, मंसिर ३/जिल्लाको रामपुरमा युवा उद्यमीहरुको लागि अभिसुखीकरण कार्यक्रम गरिएको छ । रामपुर नगरपालिकाले नगर भित्रका युवा उद्यमीहरुका लागि युवा स्वरोजगार कार्यक्रम बारे अभिसुखीकरण कार्यक्रम गरेको हो ।

नगरपालिकाले युवा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन गर्दै आएको व्याज अनुदान कार्यक्रमको विषयमा जानकारी गराएको छ । कार्यक्रममा चालू आर्थिक वर्षमा व्याज अनुदानका लागि निवेदन दिएका उद्यमीहरुलाई कार्यक्रमको उद्देश्य, मापदण्ड र प्रक्रियाको विषयमा जानकारी दिइएको थियो । कार्यक्रममा नगर प्रमुख रमणबहादुर थापाले युवा उद्यमीहरुलाई प्रोत्साहन गर्न व्याज अनुदान कार्यक्रम नगरपालिकाले देशभै पहिलो पटक सुस्ता गरेको बताए । पालिकाले सुरु गरेको व्याज अनुदान कार्यक्रम अहिले प्रभावकारी बनेको उनको भनाई छ । कतिपय कृषकले अनुदान सिक्ने, अनुदान पाएपछिबिचमै छाड्ने प्रवृत्ति रहेकाले राज्यको लगानी सहि ठाउँमा सदुपयोग हुोस् भन्ने अवधारणाका रूपमा व्याज

अनुदान कार्यक्रम ल्याइएको नगर प्रमुख थापाले बताए । आफूले कारोबार गरेको रामपुर नगरभित्रका जुनसुकै वित्तीय संघ संस्थाको खातामा ३/३ महिनामा नगरपालिकाले व्याज अनुदानका रूपमा रकम भुक्तानी गरिदिने उनले बताए । रामपुर नगरपालिकाले युवालाई प्रोत्साहन गर्न २ वर्षसम्मका लागि व्याज अनुदान दिँदै आएको थापाले जानकारी दिए । नगरपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा छनोट भएका युवा उद्योगीलाई लक्षित गरेर अभिसुखीकरण कार्यक्रम गरेको हो । केही काम गर्न खोज्ने, चाहना भएका युवा उद्यमीलाई व्यवसायबाट स्वरोजगार र आत्मनिर्भर बनाउन नगर सरकारले व्याज अनुदान उपलब्ध गराउँदै आएको छ । कृषि शाखा प्रमुख नारायणप्रसाद

वैरले कार्यक्रममा सहभागी हुनका लागि नगरपालिकाले अवलम्बन गरेको मापदण्ड र प्रक्रियाको विषयमा जानकारी गराएका थिए । २१ वर्षदेखि ५९ वर्ष सम्मका युवालाई यस कार्यक्रममा समावेश गरिने उनले जानकारी दिए । सहभागीले कृषि तथा पशुपंशिको विद्या गर्न विमा कम्पनीले नमानेको गुनासो गरेका थिए । पशु शाखा प्रमुख तुलसीराम काफ्लेले बीमाको विषयमा नियामक निकाय विमा प्राधिकरणलाई फरकफरक्याउनु आवश्यक रहेको उल्लेख गरे । युवा उद्यमी विनेद श्रेष्ठले केहि गर्नु भन्ने युवाका लागि यो कार्यक्रम अति राम्रो रहेको बताए । कृषि शाखाका प्राविधिक युवराज नेपालीको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

वर्गिकृत डिस्पले

१X५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्पलेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

मनको आवाज.....

'नाम पनि यूनिक्, कम्म पनि यूनिक्'

यूनिक् एफ.एम. ९४.९ मेगाहर्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क : यूनिक् शोसियल कम्प्युनिकेशन प्रा.लि. तानसेन, पाल्पा ०७५-५२१४६८, ५२१४६६ E-mail news.uniquefm@gmail.com www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

